

kultu męczenników w Rzymie wczesnochrześcijańskim; mgr Anna Stróż (KUL) – *O przekraczaniu granic. Wczesne świadectwa „depositio reliquiae intra muros” w łacińskiej Europie*; mgr Anna Zimnowodzka (KUL) – *Wyznaczanie granic świętości w tzw. więzieniu św. Wincentego w Walencji*. Przykłady przegród z kościołów różnych regionów wczesnochrześcijańskiego świata zaprezentowali: prof. dr hab. Ludmiła Khrushkova (Uniw. Moskiewski im. M. Łomonosowa) – *Przegrody ołtarzowe we wczesnochrześcijańskich bazylikach Krymu*, dr Mariusz Burdajewicz (MN w Warszawie) – *Przegrody ołtarzowe w Hippos (Sussita)*, prof. dr hab. Jolanta Młynarczyk (UW) – *„Granice świętości”: Zmiany zasięgu przestrzeni liturgicznej w Kościele Północno-zachodnim w Hippos (VI-VIII w.)*; dr Anna Głowa (KUL) – *Wyznaczanie granic świętości w kościołach wizygockich*; mgr Maciej Szymaszek (UPJPII) – *„Qestroma” – kilka uwag o przegrodach ołtarzowych kościołów na płaskowyżu Tur Abdin*.

Osobny panel sympozjum poświęcony został problematyce granic świętości osób. Referaty na ten temat przedstawili: dr Krzysztof Gębura (Akademia Podlaska) – *Apolloniusz z Tyany – święty czy szarlatan?*; ks. prof. dr hab. Tomasz Stępień (UKSW) – *Granice człowieczeństwa – granice świętości. Ponadludzki sposób życia filozofa i mnicha*; ks. dr Marcin Wysocki (KUL) – *Męczeństwo granicą świętości?*; o. prof. dr hab. Bogusław Kochaniewicz OP (UAM) – *Świętość Maryi, Matki Chrystusa, w pismach Ojców Kościoła II-V wieku*; dr Piotr Ł. Grotowski (UPJPII) – *Eikonismos w apokryfach I tysiąclecia – w poszukiwaniu normatywnych wzorów dla ikonografii i świętych (V-VII wiek)*.

Uzupełnienie głównych bloków tematycznych stanowiły referaty na temat wybranych przez prelegentów aspektów świętości, jak: prof. dr hab. Adam Łukaszewicz (UW) – *Kilka uwag o świętości psa i krokodyla*; prof. dr hab. Zolt Kiss (ZAŚ PAN) – *Jahwe – bóg czarów, Gabriel i Rafael – jego pomocnicy*; prof. dr hab. Ilona Skupińska-Løvset (UŁ) – *Fidiasz – niedościgniony odtwórca boskości*; dr Anna Kotłowska (UAM) – *Sakralizacja przyrody w literaturze bizantyńskiej*; mgr Piotr Jagła (UAM) – *Symbolika wody i krwi/wina w Czwartej Ewangelii – rozważania wokół (możliwości) interpretacji*; mgr Przemysław Piwowarczyk (UŚ) – *Spoleczne i organizacyjne aspekty rozdziału między Kościołem i herezją w świetle „Adversus haereses” Ireneusza z Lugdunum*; dr Dawid Kolbaia (UW) – *Ojcowie syryjscy i początki monastycyzmu w Gruzji*; mgr Agnieszka Lic (UJ) – *Architektura wczesnochrześcijańska w Arabii Wschodniej na przykładzie kościołów w Jubail, Al-Qusur i Al-Khawr*; dr Tomasz Górecki (MN w Warszawie) – *Święty Apa Bane i jego grób w kościele w Abu Fano w diecezji Hermopolis*. Materiały z sesji ukażą się w VIII tomie „Sympozjów Kazimierskich poświęconych kulturze świata antycznego i wczesnego chrześcijaństwa”.

Anna Głowa – Lublin, KUL

16. KOMISJA BIZANTYNOLOGICZNA KNoKA PAN W LUBLINIE (Lublin, KUL, 29 V 2010)

W sobotę 29 V 2010 r. odbyło się w gmachu Collegium Norwidianum KUL (sala 208) tradycyjne spotkanie Komisji Bizantynologicznej Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej (KNoKA) Polskiej Akademii Nauk, której aktualnie przewodniczy prof.

dr hab. Maciej Salamon (UJ). Lubelskie spotkanie Komisji przygotowała kierowana przez niżej podpisanego Katedra Historii Bizancjum KUL. Wzięło w nim udział około 40 badaczy, reprezentujących najważniejsze polskie ośrodki bizantynistyczne. Posiedzenie rozpoczęło się o 11.30, a na jego program złożyły się dwa referaty oraz tzw. wolne wnioski. Po powitaniu uczestników przez Przewodniczącą Komisji prof. dra hab. M. Salamona, głos zabrał dr Andrzej Frejlich (KUL), który wygłosił prelekcję na temat: *Widzialna świętość. Mnisi i ikony w okresie wczesnobizantyńskim*. Drugim referentem był dr Daniel Próchniak (KUL), a temat jego wystąpienia brzmiał: *Ani – stolica bagratyckiej Armenii*. Obaj prelegenci należą do grona KUL-owskich historyków sztuki, zaś przedstawione referaty związane były z ich pracami habilitacyjnymi. Każde wystąpienie zamykała krótka i rzeczowa dyskusja. Swego rodzaju dopełnieniem spotkania było zwiedzenie XV-wiecznej Kaplicy św. Trójcy na Zamku Lubelskim z bizantyjsko-ruską ikonografią, możliwe dzięki życzliwości dyrektora Muzeum Lubelskiego, którego kaplica jest integralną częścią. Wizyta ta rozpoczęła się po obiedzie ok. godz. 16.00. W arkana zdbiających kaplicę fresków bizantyńskich wprowadził członków Komisji dr Sławomir Skrzyniarz (UJ). Warto zaznaczyć, że było to pierwsze spotkanie Komisji Bizantynologicznej w Lublinie. W ten sposób lubelskie środowisko bizantynistyczno-patrystyczne zainaugurowało swój udział w organizacji ogólnopolskich spotkań bizantynistów.

Piotr Kochanek, Lublin, KUL

17. ORTODOKSJA, HEREZJA, SCHIZMA W KOŚCIELE STAROŻYTNYM w 1600. rocznicę dysputy św. Augustyna z donatystami w 411 r. (Sekcja Patrystyczna, Stary Sącz, 19-21 IX 2011)*

W dniach 19-21 września 2011 r. w Rekolekcyjnym Domu Pielgrzyma „Opoka” w Starym Sączu odbyło się doroczne spotkanie Sekcji Patrystycznej, tym razem na temat: *Ortodoksja, herezja i schizma w Kościele starożytnym* z okazji 1600. rocznicy publicznej dysputy z donatystami w 411 r. w Kartaginie. Spotkanie odbyło się w nowo zbudowanym Domu Pielgrzyma, tuż obok zachowanego dużego ołtarza papieskiego, przy którym 16 czerwca 1999 r. Jan Paweł II dokonał kanonizacji błogosławionej Kingi ogłaszając ją świętą. W wolnych chwilach licznie przybyli uczestnicy sympozjum, goszczeni w luksusowych pokojach, mogli zwiedzać zarówno stojący obok piękny w stylu góralskim zbudowany drewniany ołtarz papieski i znajdujące się pod nim muzeum Jana Pawła II, ale także pobliski klasztor i kościół Sióstr Klarysek z XIV wieku oraz zabytkowy kościół parafialny. Samo sympozjum obradujące półtora dnia składało się z trzech sesji: dwóch przedpołudniowych naukowych i jednej (pierwszego dnia) popołudniowej okolicznościowej, poświęconej najpierw ceremonii wręczenia Księgi Jubileuszowej (= 55 tomu „Vox Patrum”) ks. prof. dr hab. Edwardowi Stańkowi z PAT-u z okazji 70-lecia urodzin i 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej (sprawozdanie zob. niżej), a później wieczorem spotkaniu informacyjnemu. Sesje naukowe pomyślane były tym razem bardzo oryginalnie – w formie dwóch publicznych dysput na temat dwóch omawianych herezji – arianizmu i donatyzmu

* Jest to tylko skrót informacyjny spotkania.